

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
1.Mf.31.150/2021/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fülöp és Társa Ügyvédi Iroda (Cím5, ügyintéző: dr. Fülöp László ügyvéd) által képviselt **Felperes1** (Cím2) **felperesnek** a Gondos Ügyvédi Iroda (cím6, ügyintéző: dr. Gondos Luca ügyvéd) által képviselt **Alperes1** (Cím1) **alperessel** szemben jogellenes munkaviszony megszüntetés jogkövetkezmény iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 25.M.70.648/2020/18. számú ítélete ellen a felperes által 19. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000. (ötvenezer) forint és ÁFA másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 87.340 (nyolcvanhétezer-háromszáznegyven) Ft fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] A felperes 2016. július 19. napjától állt az alperes alkalmazásában határozatlan idejű munkaviszonyban műszakvezető munkakörben. A felek a közöttük fennállt munkaviszonyt 2020. március 2. napján kelt közös megegyezéssel megállapodással megszüntették. A megállapodás 6. pontja szerint a felek kölcsönösen megállapodnak, hogy a megállapodással megszüntetésre kerülő munkaviszonyból eredően egymással szemben

semmilyen további igényt nem érvényesítenek és a megállapodás aláírásával minden további követelésükről kifejezetten lemondanak. A megállapodás 9. pontjában az alperes tájékoztatta a felperest, hogy a megállapodást az erre okot adó körülmény felismerésétől vagy megszűnésétől számított 30 napon belül írásbeli nyilatkozattal támadhatja meg és a megtámadás eredménytelenségének megállapításától számított 30 napon belül munkaügyi jogvitát kezdeményezhet a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz benyújtott keresettel, az Mt. 287.§ (3) bekezdése alapján.

[2] A felperes 2020. március 26. napján postára adott és a bírósághoz 2020. március 30. napján érkezett keresetlevelében a jogellenes munkaviszony megszüntetés jogkövetkezményeként 501.170.- forint felmentési időre járó távolléti díj és 590.555.- forint végkielégítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Hivatkozásképpen előadta, hogy pszichés kényszerrel vették rá a közös megegyezéssel munkaviszony megszüntetés aláírására. A Budapest Környéki Törvényszék 2020. június 9. napján kelt 25.M.70.333/2020/6. számú végzésével a keresetlevelet visszautasította a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 176. § (1) bekezdés c) pontja alapján arra hivatkozással, hogy a pert törvényben meghatározott egyéb eljárásnak kell megelőznie. A határozat indokolása szerint a felperesnek a megállapodást az alperessel írásban közölt módon meg kellett volna támadnia, és annak eredménytelenségét követően fordulhatott volna bírósághoz. A felperes a végzés ellen fellebbezést terjesztett elő, majd 2020. július 8-án a fellebbezését visszavonta.

[3] A felperes 2020. június 16-án kelt, alperesnek címzett levelében a közös megegyezéssel munkaviszony megszüntetést megtámadta arra hivatkozással, hogy idegességében azt sem tudta, hogy mit ír alá. Arra is hivatkozott, hogy abban a tévedésben volt, hogy a megállapodás 6. pontja alapján nincs lehetősége semmilyen igényt érvényesíteni. Most szerzett tudomást arról, hogy erre mégiscsak van lehetősége. A megtámadást az alperes a 2020. június 22. napján kelt válaszlevelében nem fogadta el.

Kereset és ellenkérelem

[4] A felperes 2020. július 8-án ismételtelen előterjesztette keresetlevelét, melyben a munkaviszony jogellenes megszüntetésére hivatkozással 501.170.- forint felmondási időre járó távolléti díj és 590.555.- forint végkielégítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Hivatkozásképpen előadta, hogy pszichikai kényszerrel vették rá a megállapodás aláírására. Egyúttal azt is előadta, hogy a megállapodás 6. pontjával tévedésbe ejtette a munkáltatója, mert így abban a hitben volt, hogy a megállapodást nem lehet megtámadni. Csak az elsőfokú bíróság keresetlevelet visszautasító végzéséből szerzett tudomást arról, hogy meg lehet támadni a megállapodást, ezért annak 2020. június 15-i kézhezvételét követően június 16-án a megállapodást megtámadta. Egyúttal igazolási kérelmet is előterjesztett a megtámadási határidő elmulasztása miatt.

[5] Az alperes ellenkérelme elsődlegesen az igazolási kérelem elutasítására és a keresetlevél visszautasítására irányult, másodlagosan a kereset elutasítását kérte. Hivatkozásképpen előadta, hogy a felperesnek a megtámadást az alperessel kellett volna közölnie, a felperes a megtámadási határidőt elmulasztotta, az 2020. április 1-jén eltelt. Észrevételezte, hogy az Mt. 22. § (5) bekezdése a munkaviszonyt megszüntető megállapodásra nem, csak a munkáltató egyoldalú jognyilatkozatára vonatkozik, egyébiránt azonban az alperes az igényérvényesítés lehetőségéről és a jogorvoslat módjáról a felperest a megállapodás 9. pontjában részletesen tájékoztatta. Valótlan és iratellenes, hogy a jogorvoslat tekintetében az alperes a felperest megtévesztette volna. A megállapodás 6. pontja nem a megtámadás jogáról szóló rendelkezést tartalmazza. Egyébiránt nem valós, hogy a felperes a megtámadás lehetőségéről a visszautasító végzésből szerzett volna tudomást, mert a felperes már a 2020. május 7-i bírósági beadványában is úgy nyilatkozott, hogy „a közös megegyezéssel munkaviszonyom megszüntetését a törvényes határidőn belül, a már benyújtott kereseti kérelmemmel kívántam megtámadni”. Előadta, hogy a keresetlevél benyújtása a megtámadási nyilatkozat megtételét nem pótolja, a megtámadás és a keresetindítási határidők eltelték és ebben a felperes nem vétlen, az alperest pedig mulasztás nem terheli. Vitatta, hogy a megállapodás aláírására a felperest pszichés kényszerrel vette volna rá.

[6] Az elsőfokú bíróság 25.M.70.648/2020/4. számú végzésével a felperes igazolási kérelmét elutasította arra hivatkozással, hogy a megtámadási határidő elmulasztása kapcsán igazolási kérelem előterjesztésének nincs helye. A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Mpkf.35.125/2020/7. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság döntése

[7] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A határozat indokolása szerint a felperes a megtámadás jogával elkéssetten élt, a megtámadásra nyitvaálló határidő elteltét követően csupán 2020. június 16. napján kelt levelében támadta meg a közös megegyezéssel megállapodást, amit a következetes ítélkezési gyakorlat szerint (EBH2010.2247, Mfv.I.10.327/2017/6.) a kereset elutasítását eredményezi. Kifejtette, hogy a megtámadás jogának elkéssett gyakorlása nem az eljárás megszüntetését, hanem a kereset elutasítását eredményező oknak minősül, ezért alaptalan volt az alperes keresetlevél visszautasítása, illetve az eljárás megszüntetése iránti kérelme. Ennek folytán a bíróságnak nem kellett vizsgálnia a megtámadási okokat.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[8] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen kérve – tartalma szerint – az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetnek való helyt adást, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését kérte és az elsőfokú bíróság utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára. Hivatkozásképpen előadta,

hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti az Mt. 25.§ (7) bekezdését, 28. § (1), (7) és (8) bekezdéseit, az Mt. mögöttes jogszabályaként értelmezendő, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban Pk.) 6:90.§-át. Előadta, hogy a tévedés felismerésének, illetve a jogellenes fenyegetés megszűnésének van jelentősége, ekkor kezdődik a megtámadási határidő. A megállapodás megtámadásának lehetőségéről az elsőfokú bíróság 6. számú végzéséből szerzett tudomást és ennek alapján haladéktalanul megtámadta a megállapodást. A késedelmét kimentette. Téves jogértelmezés az, hogy az Mt. 25. § (7) bekezdésében rögzített szabály kizárná az Mt. 28. § (7) bekezdés szerinti megtámadási határidő tekintetében a mulasztás kimentését. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az Mt., a Ptk. és a Pp. összefüggéseit, azok egymásra hatását „abból kiindulva, hogy az Mt. egyebekben általános jelleggel kimondja, hogy kétség esetén a munkavállaló javára kell értékelni a jognyilatkozatot.”. Az alperes lényegében maga okozta a felperes tévedését. Amint a felperes ezt észlelte – tévedését felismerte – késedelem nélkül megtámadta a közös megegyezéssel létrejött megállapodást. A határidőben történő megtámadás igazolása esetén az igazolási kérelemnek helyt kell adni, mivel az határidőben történt.

[9] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Hivatkozásképpen előadta, hogy a közös megegyezéssel munkaviszony megszüntetés 9. pontja megfelelő és részletes jogorvoslati kiiktatást tartalmazott, ennek ellenére a megtámadási nyilatkozat megtételére irányadó megtámadási és keresetindítási határidőt a felperes elmulasztotta, melyben nem volt vétlen. A felperes igazolási kérelme jogerősen elutasításra került, az elsőfokú ítélet pedig a jogerősen elbírált igazolási kérelem elutasításán alapszik. Az elsőfokú eljárásban azért született érdemi ítélet, mert a Pp. 176.§-a és az ítélkezési gyakorlat szerint a megtámadási jog elmulasztása nem a keresetlevél visszautasítására ad alapot és nem vezet a per megszüntetéséhez, hanem a kereset elutasításának indoka.

A másodfokú bíróság döntése

[10] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[11] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[12] A fellebbezés kapcsán a másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a fellebbezésben előadottakkal szemben a Ptk. nem általános mögöttes szabálya az Mt.-nek. Az Mt. kifejezetten felsorolja azokat a Ptk.-beli szabályokat, amelyek a munkaviszonyra alkalmazandóak. Az Mt. 31.§-a a munkajogi jognyilatkozatokra nem rendeli alkalmazni a felperes által hivatkozott Ptk. 6:90.§-át. Egyébiránt azonban az Mt. 28.§ (1) bekezdése a Ptk. 6:90.§-ával azonos rendelkezést tartalmaz, amennyiben előírja, hogy a megállapodás

megtámadható, ha annak megkötésekor a fél valamely lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, feltéve, ha tévedését a másik fél okozta vagy felismerhette. A megállapodást bármelyik fél megtámadhatja, ha a szerződéskötéskor lényeges körülményben ugyanabban a téves feltevésben voltak. Lényeges körülményre vonatkozik a tévedés akkor, ha annak ismeretében a fél nem vagy más tartalommal kötötte volna meg a szerződést. Mindezekből kifolyólag a Ptk. 6:90.§ sérelmére való fellebbezési hivatkozás megalapozatlan volt.

[13] Az Mt. 28. § (7) bekezdése tartalmazza szabályozza a megtámadás határidejét oly módon, hogy megállapítja, hogy a megtámadás határideje harminc nap, amely a tévedés felismerésétől vagy a jogellenes fenyegetés megszűnésétől kezdődik. A megtámadási határidőre az elévülés szabályai megfelelően irányadók azzal, hogy hat hónap elteltével a megtámadás joga nem gyakorolható. Az Mt. 28.§ (8) bekezdése a megtámadás módját szabályozza: e szerint a megtámadásra irányuló jognyilatkozatot a (7) bekezdésben meghatározott határidőn belül írásban kell a másik féllel közölni.

[14] A megtámadásra a törvény objektív és szubjektív határidőt ad, a felperes a hat hónapos anyagi jogi jogvesztő határidőt megtartotta, a szubjektív határidő megtartása volt a vitatott. Helytálló a fellebbezés annyiban, hogy a szubjektív határidő betartása szempontjából a megtámadási határidő kezdete releváns kérdés. A felperes pszichés kényszerre és tévedésre hivatkozással támadta meg a megállapodást. A megtámadás határideje az Mt. 28.§ (7) bekezdése szerint a tévedés felismerésétől vagy a jogellenes fenyegetés megszűnésétől kezdődik, azaz a határidő szubjektív, vizsgálni szükséges a megtámadó fél tudattartamát. Peradat, hogy a felperes 2020. március 26. napján postára adta a keresetlevelét a bíróságon, melyben pszichés kényszerre hivatkozott. A pszichés kényszer megszűnése tekintetében a felperesnek nem volt semmilyen tényelőadása, így nem merült fel más a határidő kezdeteként, minthogy a megállapodás megkötését követően a kényszer megszűnt, a határidő kezdete – az Mt. 25.§ (3) bekezdésére is figyelemmel – a megállapodás megkötését követő nap.

[15] Emellett a felperes tévedésre is hivatkozott a vonatkozásban, hogy a megállapodás 6. pontjával – mely kölcsönös joglemondó nyilatkozatot tartalmazott – tévedésbe ejtette a munkáltatója, mert így abban a hitben volt, hogy a megállapodást nem lehet megtámadni. Állította, hogy a megállapodás megtámadásának lehetőségéről az elsőfokú bíróság keresetlevelet visszautasító végzéséből szerzett tudomást. A felperes ezen előadása azonban sem jogi indokai, sem ténybeli előadásai alapján nem megalapozott. A felperesnek a megállapodás 6. pontjával kapcsolatos tévedése nem akarathiba volt, hanem a szerződés értelmezésére vonatkozó jogi tévedés. A tévedést a jogalkotó nem a jogorvoslatra vonatkozó tévedésként szabályozza, hanem akarathibaként. Megtámadásra van mód, ha a szerződéskötő fél lényeges körülmény tekintetében tévedésben volt, feltéve, ha tévedését a másik fél okozta vagy felismerhette. Lényeges körülményre vonatkozik a tévedés akkor, ha annak ismeretében a fél nem vagy más tartalommal kötötte volna meg a szerződést. A felperes nem tett olyan előadást, hogy ezen kikötéssel a megállapodást nem, vagy más tartalommal kötötte volna meg. Mindezekből egyértelműen megállapítható, hogy a felperesnek a megállapodás 6. pontjával kapcsolatos előadása nem akarathiba, hanem a szerződés értelmezése körébe sorolandó. Ebből kifolyólag ezen előadása a megtámadási határidő kezdete kapcsán nem is releváns, a megtámadási határidő kezdetét nem befolyásolja, az továbbra is a szerződés megkötését követő nap.

[16] A felperes arra vonatkozó tényelőadása, mely szerint a bíróság visszautasító végzéséből derült ki számára, hogy a megállapodás megtámadható, tényszerűen is megalapozatlan. A felperes 2020. március 26-án megtámadta a megállapodást, csak tévesen nem a másik félnél, hanem a bíróságnál. A felperes tévedése így nem akarathibára, de nem is arra vonatkozott, hogy megtámadással éhet-e, hanem a megtámadás módjára, azaz arra, hogy a megtámadást tartalmazó jognyilatkozatot a bíróságnál vagy a másik félnél kell előterjeszteni. Ezen túlmenően a korábbi per iratanyagából megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a 2020. április 15-én kelt 25.M.70.333/2020/4. számú hiánypótló végzésében is felhívta a felperest, hogy nyilatkozzon: megtámadta-e a közös megegyezéssel munkaviszony megszüntetést. A felperes a végzést 2020. április 28-án vette át, majd május 12-én érkezett beadványában előadta, hogy a közös megegyezéssel munkaviszony megszüntetést a kereseti kérelmével kívánja megtámadni. Ezért sem alapos a felperes azon hivatkozása, hogy a keresetlevél visszautasításától számított volna a megtámadási határidő, mert akkor ismerte volna fel a megállapodás megtámadásának lehetőségét.

[17] A felperes tévedését az okozta, hogy téves jogi álláspontja folytán a bíróságon támadta meg a megállapodást, nem pedig a másik félhez címzett jognyilatkozattal, mely az Mt. 28. § (8) bekezdésének kógens szabályába ütközik. A megtámadás módja tekintetében sem alkalmazható a Ptk. 6:89.§ (3) bekezdése, mely szerint a megtámadási jog közvetlenül bíróság előtti érvényesítéssel gyakorolható. A munkajogi eltérő szabályozás és bírói gyakorlat szerint a megtámadást nem helyettesítheti a bíróságnál előterjesztett keresetlevél, a közvetlen bírósági igényérvényesítés nem alkalmazható. A megállapodást megtámadottnak kell tekinteni, amennyiben meghatározott határidőn belül írásban a másik féllel közlésre került (EBH2010.2247.).

[18] A másodfokú bíróság hangsúlyozza, hogy a közös megegyezéssel szerződés 6. pontja tartalmazott joglemondó nyilatkozatot, mely nem a megtámadás jogára vonatkozott, hanem a munkaviszonyból származó igényekre. A megállapodás 9. pontja pedig általános tájékoztatást tartalmazott a megállapodás megtámadásáról és annak sikertelensége esetén a bírósághoz fordulásról, melyben még a vonatkozó jogszabályhely is feltüntetésre került. Bár a közös megegyezéssel kötött megállapodás esetén a munkajogi igény érvényesítésének egyes kérdéseiről szóló 4/2013.(IX.23.) KMK vélemény szerint nem szükséges jogorvoslati kiiktatást adni, mind a megtámadás jogáról, mind a bírósághoz fordulásról adott tájékoztatás megfelelt a jogszabályoknak.

[19] Helyes az arra történő felperesi fellebbezési hivatkozás, hogy a megtámadási határidő esetében is van helye kimentésnek. A megtámadási határidő anyagi jogi határidő, ezért helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az Mt. határidő számítására vonatkozó 25. § (6) és (7) bekezdései megfelelően alkalmazandók, azaz a határidőt akkor kell megtartottnak tekinteni, ha a lejárati napjának végéig a jognyilatkozatot közlik vagy ezen időpontig az egyéb magatartás tanúsítása megtörténik. A határidő elmulasztása akkor menthető ki, ha a határidőt megállapító munkaviszonyra vonatkozó szabály ezt kifejezetten megengedi. A megtámadási határidő kapcsán fellépő mulasztás orvoslására az Mt. nem

rendeli alkalmazni az igazolás szabályait, de az Mt. 28.§ (7) bekezdésének előírása szerint a megtámadási határidőre az elévülés szabályai megfelelően irányadók azzal, hogy hat hónap elteltével a megtámadás joga nem gyakorolható. Az Mt. 286. § (4) bekezdése folytán alkalmazandó Ptk. 6:24. § (1) bekezdése szerint, ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik. Ezért a másodfokú bíróság vizsgálta, hogy a felperes előadása az elévülés nyugvása tekintetében értékelhető-e. A megállapodás 9. pontja a jogszabályoknak megfelelő tájékoztatást tartalmazott a megtámadás kapcsán, ezért a felperesnek a megtámadás módjára vonatkozó, önhibából eredő tévedése az elévülés nyugvásaként nem értelmezhető, e tekintetben egyéb előadása nem volt, az elévülés megszakadását előidéző körülmények pedig nem álltak fenn.

[20] Mindezek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperes elmulasztotta a megtámadási határidőt, mert a felperes a 2020. március 2. napján kelt közös megegyezéses munkaviszony megszüntetést a 2020. június 16-án kelt nyilatkozattal támadta meg, azonban a harminc napos megtámadási határidő a megállapodás megkötését követő napon, 2021. március 3-án kezdődött.

[21] A fent elmondottakra tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rész

[22] A másodfokú bíróság a Pp. 364. § folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a sikertelenül fellebbező felperest kötelezte az alperes másodfokú perköltségének megfizetésére. A perköltség összege a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésén alapul.

[23] A felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, ezért a tárgyi költségfeljegyzési jogos perben a le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a Pp. 95. § (1) bekezdése alapján nem köteles. A fellebbezési illeték összege az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésén alapul.

[24] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[25] A fellebbezés lehetőségét a Pp. 365. §-a kizárja.
Budapest, 2021. szeptember 23.

dr. Vajas Sándor s.k.
a tanács elnöke

dr. Kulisity Mária s.k.
előadó bíró

dr. Kovács Edit s.k.
bíró